

Rationellt byggande med Lättklinkerbetong

AV KIM HALL

Många byggherrar och entreprenörer har genom åren upptäckt fördelarna med att bygga villor och flerfamiljshus i lättklinkerbetong. Väggelementen kan levereras med monterade fönster och ingjutna installationer direkt från fabrik för att få ett snabbt montage på plats. Därefter putsas fasaden med fuktsäker puts så att fogarna inte syns.

❖ – Vi är duktiga på att tillverka ytterväggar som kan putsas på plats för att få en helt fogfri fasad utan synliga elementfogar, utan att fasaden spricker. Vi har en helt unik teknik för att åstadkomma detta och den är mycket väl beprövad då vi gjort hundratals hus som putsats på plats sedan slutet av 80-talet, säger Anders Nihleen, försäljningschef på Lättklinkerbetong AB.

TEMPERATURSKILLNADER

Fasadtemperaturen varierar mycket beroende på väder och vind. Det är inte ovanligt att sydfasaden sommartid värms upp till 50-60° om solen ligger på och på vintern kan det vara -20°.

– Stora temperatursvängningar innebär också stora rörelser. Självklart är det då mycket viktigt att sandwichväggens ytterskiva kan röra sig beroende av innerskivan som alltid är 20°, förklarar Anders Nihleen. Som alternativ finns sandwichväggar med färdig yta, med eller utan struktur, men då måste man acceptera att det finns synliga elementfogar. Givetvis tillverkas då lägenhetsskiljande väggar och även skiljeväggar.

Det andra som Lättklinkerbetong är specialister på är helt prefabricerade källare och suterrängvåningar. Konceptet Värmekällaren innebär att hela källarlådan med bottenplatta, väggar och bjälklag levereras prefabricerad för att monteras på endast fyra dagar. Beställaren behöver bara se till att schaktarbete och dräneringslager är utfört, sedan gör Lättklinkerbetong resten. – Beställaren talar om vad han vill ha sedan skraddarsyr vi allt. Vi har inga lagervaror utan konstruerar, tillverkar, levererar och monterar, allt i egen regi. Därmed har vi koll och kan ta fullt ansvar för vårt arbete, säger Anders Nihleen.

UTÖKAD PRODUKTIONSKAPACITET

Lättklinkerbetong AB startade sin verksamhet 1937 med att tillverka byggnadselement av betong blandat med lättklinker. Det är full fart i produktionen som omsätter ca 150 miljoner med ett 100-tal anställda. Man har långt gångna planer på en utökad produktionskapacitet då man ser mycket positivt på framtiden trots dystra prognoser. Byggprojekten är allt från

Lättklinkerbetong AB är specialister på ytterväggar som kan putsas på plats för att få en helt fogfri fasad utan synliga elementfogar och utan att fasaden spricker. Fasaden får ett helhetsintryck samtidigt som den är tålig mot väder och vind. Foto: Lättklinkerbetong AB

villagrunder till stora flerfamiljshus. Sedan sommaren 2008 ingår företaget som ett dotterbolag till Skandinaviska Byggelement AB. Lättklinkerbetong finns med sin fabrik i Ucklum utanför Stenungsund.

Värmekällaren är en lönsam investering för den som ska bygga hus och vill försäkra sig mot fuktproblem, få ett välisolerat hus och snabbt byggande. Värmekällaren som är helt prefabricerad består av bottenplattan Termogrund, LK-väggar och LK-bjälklag.

Den känsligaste punkten när en källare byggs är anslutningen mellan yttervägg och bottenplatta. Här är det kallast och fuktigast, framför allt om bottenplattan är platsgjuten. Med Termogrund står Värmekällarens ytterväggar på samma sula som grundens golvbjälklag. Det finns därför ingen risk att vatten tränger in på golvet. Detta tillsammans med att sulan är gjord av lättklinkerbetong som är dränerande gör att konstruktionen är mycket säker både vad gäller läckage utifrån och påverkan av fukt underifrån.

VÄRMEKÄLLARE

Termogrunder levereras ofta med ett värmepaket som värmer luften i grunden och ger golvvärme. LK-väggarna till Värmekällaren är prefabricerade våningshöga element utan en mängd fogar som försämrar isoleringen. Väggar utan utsida kommer direkt från fabrik. De är vattentäta och behöver inte strykas med asfalt. Det ger en torrare vägg som andas. Insidan är finkornig och klar för målningsbehandling. Det är lätt att fästa upp tavlor och annat på väggarna då de är spikbara med vanliga spik. Det sista steget i monteringen av Värmekällaren är mellanbjälklaget som bildar ett stabilt underlag för fortsatt byggnation. Det är ljudabsorberande, okänsligt för fukt, brandsäkert och knarrar inte. Bjälklaget klarar sex meter spännvidd.

– Har du inte byggt rätt från början måste du vidta tilläggsåtgärder i efterhand. Inget av detta behövs i vår konstruktion av Värmekällaren som är fuktsäker redan från början.

Ofta när vi bygger källare och suterräng får vi förfrågan om att bygga resten av huset. Det gör vi gärna, säger Anders Nihleen. Det senaste tillskottet i Lättklinkerbetongs produktionsregister är grafisk betong. Denna tillverkningsmetod innebär att vi överför ett grafiskt mönster på betongen, säger Andreas Ryrbo, produktionschef på Lättklinkerbetong AB.

MINIMUMUSEUM

Grafiken i betongen åstadkommer man med hjälp av en tunn film som är belagd med ett retarderande medel i önskat mönster. Effekten blir som en typ av etsning i betongytan. Det retarderande medlet hindrar betongens yta från att härda. Det innebär i sin tur att en grov struktur framträder där medlet verkat.

– Vi kommer att tillämpa metoden för grafisk betong i samband med en beställning vi fått avseende så kallade Minimumuseum, tillägger Andreas Ryrbo och förklarar.

Ett Minimumuseum är mindre byggnad med information om kringliggande naturområde. Informationen på tavlan sköts av Naturcentrum och Lättklinkerbetong konstruerar, tillverkar, levererar och monterar det hela på plats. Minimumuseum är ett EU-projekt som under våren kommer att monteras upp på olika naturskyddade områden i södra Sverige.

– Det skall vara enkelt, tåligt och underhållsfritt då de sitter uppe i utsatta miljöer. För oss är detta ett spännande sidoprojekt med en utmanande tillverkningsmetod och redan nu har vi fått beställning på tolv enheter, säger Andreas Ryrbo. ■